

Rapport

Rapport over een klacht over de hoofdofficier van justitie te Utrecht uit Utrecht. Bestuursorgaan: de minister van Veiligheid en Justitie. De klacht is ingediend door mr. J.A.P.F. Hoens advocaat te Utrecht.

Datum: 20 juni 2011

Rapportnummer: 2011/185

Klacht

Verzoekster klaagt erover dat het arrondissementsparket Utrecht door zijn wisselende optreden betreffende de tenuitvoerlegging van de aan verzoekster opgelegde taakstraf onduidelijkheid bij haar heeft doen ontstaan, waardoor zij geen gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid bezwaar te maken tegen de omzetting van die straf in vervangende hechtenis; eerst heeft een officier van justitie (mr. L.) in overleg met de Reclassering besloten de zaak ter medische verjaring op te leggen, hetgeen vervolgens door de Reclassering aan verzoekster is meegedeeld; later heeft een andere officier van justitie (mr. T.) besloten alsnog de taakstraf om te zetten in vervangende hechtenis.

Feiten

Verzoekster werd op 1 november 2007 door de politierechter veroordeeld tot het ondergaan van een taakstraf. Tijdens de strafzitting bracht verzoekster naar voren dat ze, op grond van medische redenen, niet in staat was om de taakstraf uit te voeren. De politierechter en de officier van justitie gaven volgens verzoekster aan dat de reclassering die beslissing zou nemen.

De reclassering liet verzoekster medisch keuren. Uit het keuringsrapport bleek dat verzoekster medisch niet geschikt werd geacht om de werkstraf uit te voeren. Op 15 december 2008 werd de medische ongeschiktheid van verzoekster besproken tijdens het herkansingsoverleg tussen de reclassering en de officier van justitie L.

Op 3 april 2009 werd verzoekster in opdracht van het Openbaar Ministerie door de politie aangehouden en meegenomen om de vervangende hechtenis uit te zitten.

Verzoekster diende op 7 april 2009 via haar raadsman een klacht in bij de hoofdofficier van justitie te Utrecht. Naar aanleiding van deze klacht besloot de nieuwe executie officier van justitie T. op 14 mei 2009 uit coulance om de executie van de resterende tien dagen vervangende hechtenis op te schorten.

Visie verzoekster

Volgens verzoekster had zij tijdens de behandeling van haar strafzaak aan de politierechter uitgelegd dat zij, gelet op haar postuur en haar medische problematiek, niet in staat zou zijn om de taakstraf uit te voeren. Tijdens de zitting zou verzoekster, naar haar zeggen, van de officier van justitie te horen hebben gekregen dat zij dat te zijner tijd met de reclassering kon bespreken.

Een half jaar later werd verzoekster door de reclassering uitgenodigd voor een intakegesprek. Omdat verzoekster ernstig gehandicapt is, werd door de reclassering besloten om haar medisch te laten keuren. De keuringsarts achtte verzoekster medisch

niet in staat om de werkstraf uit te voeren.

Tijdens een herkansingsoverleg tussen de reclassering en de officier van justitie L. zou, volgens de lezing van de reclassering, door L. zijn besloten om de zaak van verzoekster ter medische verjaring op te leggen. De reclassering deelde deze beslissing na het herkansingsoverleg aan verzoekster mee.

Op 22 januari 2009 ontving verzoekster van het Centraal Justitieel Incasso Bureau (CJIB) een brief waarin stond dat haar taakstraf was omgezet in 50 dagen vervangende hechtenis. Naar aanleiding van deze brief nam verzoekster dezelfde dag nog telefonisch contact op met de reclassering. Volgens verzoekster deelde de reclassering op 26 januari 2009 aan haar mee dat ze contact hadden opgenomen met L. en dat verzoekster de vervangende hechtenis niet hoefde te vrezen. Omdat verzoekster er, op basis van de mededeling van de reclassering, vanuit ging dat ze de vervangende hechtenis niet hoefde uit te zitten, diende ze geen bezwaarschrift in tegen de omzettingsbeslissing van de officier van justitie. Omdat verzoekster ondanks de eerdere mededelingen toch door de politie werd opgehaald om haar vervangende hechtenis te laten ondergaan, diende zij via haar advocaat een klacht in bij de hoofdofficier van justitie te Utrecht en Reclassering Nederland.

Visie van de Reclassering

Tijdens de interne klachtbehandeling bij de reclassering werd niet door de reclassering betwist dat zij na het herkansingsoverleg van 15 december 2008 aan verzoekster hadden doorgegeven dat haar zaak ter medische verjaring zou worden opgelegd. De reclassering stuurde op 6 januari 2009 een afloopbericht werkstraf naar het Centraal Justitieel Incasso Bureau (CJIB). In dit afloopbericht stond de volgende tekst:

"De zaak is in het herkansingsoverleg van 15 december 2008 besproken. De officier van justitie stemde in met retournering teneinde de zaak op medische gronden op te leggen ter verjaring. Derhalve sturen wij u hierbij de zaak retour. Betrokkene werkte in totaal 0 uren."

De officier van justitie L. stemde, volgens de reclassering, in met retournering teneinde de zaak op medische gronden ter verjaring op te leggen. Volgens de reclassering heeft zij in het jarenlange bestaan van het 'herkansingsoverleg' de cliënten, die daarin besproken werden, steeds van de uitkomst van dat overleg op de hoogte gesteld. De reden daarvoor was dat zij hen in de praktijk sneller op de hoogte konden stellen dan het Openbaar Ministerie. Volgens de reclassering zijn hun cliënten erbij gebaat om zo snel mogelijk te weten waar zij aan toe zijn. Volgens de reclassering is het tot aan de omzettingsbeslissing waarmee verzoekster te maken kreeg, nooit eerder voorgekomen dat het Openbaar Ministerie van een besluit dat op het herkansingsoverleg was genomen, is afgeweken.

Nadat verzoekster op 22 januari 2009 van het CJIB een brief ontving waarin stond dat zij 50 dagen vervangende hechtenis moest gaan uitzitten, stelde zij de reclassering daarvan telefonisch op de hoogte. Naar aanleiding hiervan nam, volgens de reclassering, een teamleider contact op met de officier van justitie L. Na dit contact met L. gaf de reclassering op 26 januari 2009 telefonisch aan verzoekster door dat zij geen vervangende hechtenis hoefde te vrezen, aldus de reclassering. De klachtencommissie van de reclassering kon niet vaststellen wat de reclassering tijdens het contact met L. had gevraagd en wat L. in reactie daarop aan de reclassering had laten weten. Om die reden kon de klachtencommissie niet vaststellen bij wie de oorzaak lag dat de mededeling van de reclassering aan verzoekster dat zij geen vervangende hechtenis hoefde te vrezen, onjuist was.

Visie van de minister van Veiligheid en Justitie

Volgens de minister vindt er een keer in de zes weken het zogenoemde 'herkansingsoverleg' plaats tussen het Openbaar Ministerie en de reclassering. Tijdens dit overleg worden taakstraffen besproken waar iets bijzonders mee is. Indien er medische redenen zijn (onderbouwd door een rapport) die maken dat een taakstraf niet kan worden uitgevoerd, dan beslist de executieofficier van justitie in de regel om de taakstraf om te zetten in vervangende hechtenis. De executieofficier van justitie maakt deze beslissing aan de veroordeelde kenbaar middels een akte van uitreiking van de omzetting. Volgens de minister kan een veroordeelde hiertegen een bezwaarschrift indienen bij de rechtbank.

In bijzondere gevallen kan de executieofficier van justitie, volgens de minister, besluiten dat de taakstraf niet wordt omgezet in vervangende hechtenis maar dat de tenuitvoerlegging van de taakstraf op medische gronden wordt opgeschort. In dat geval vindt er geen omzetting plaats naar vervangende hechtenis. Na een periode van twee jaar en drie maanden, te rekenen vanaf de datum waarop de taakstraf was opgelegd, kan de taakstraf niet meer worden uitgevoerd omdat de mogelijkheid daartoe is verjaard, aldus de minister. Deze beslissing werd niet actief door het Openbaar Ministerie (schriftelijk) aan de betrokken veroordeelde meegedeeld.

Volgens de minister heeft de reclassering bij het herkansingsoverleg de medische ongeschiktheid van verzoekster ingebracht.

Tijdens de interne klachtbehandeling bij het Openbaar Ministerie was al aan verzoeksters advocaat uitgelegd dat het niet aan de reclassering was om hetgeen tijdens het herkansingsoverleg was besproken, aan een veroordeelde mede te delen. Gelet op de mededeling van de reclassering zag het Openbaar Ministerie ervan af om de nog resterende 10 dagen vervangende hechtenis van verzoekster te executeren.

De minister bleef echter van mening dat de klacht van verzoekster niet gegrond is omdat de bij verzoekster ontstane onduidelijkheid niet te wijten was aan het handelen van het

Openbaar Ministerie. Volgens de minister zijn er, om verwarring in de toekomst te voorkomen, wel afspraken gemaakt tussen het Openbaar Ministerie en de reclassering.

Verklaring van de bij de klacht betrokken officier van justitie L.

Officier van justitie L. verklaarde tegenover een medewerker van het Bureau Nationale ombudsman dat tijdens een herkansingsoverleg wordt beslist of er wel of niet een herkansing zal plaatsvinden. Er worden dan volgens L. geen andere beslissingen genomen. Als de veroordeelde geen nieuwe kans meer krijgt dan stuurt L. een brief naar het CJIB. In die brief staat volgens L. maar één ding en dat is het verzoek aan het CJIB om de werkstraf om te zetten in vervangende hechtenis. Volgens L. is opleggen ter 'medische verjaring' een term die bij haar weten helemaal niet bestaat. Volgens L. kun je een zaak wel opleggen ter verjaring. Volgens L. heeft zij in haar hele carrière nog nooit dit soort zaken opgelegd ter verjaring.

Volgens L. wordt de uitkomst van het herkansingsoverleg in ieder geval niet vanuit het Openbaar Ministerie teruggekoppeld aan de veroordeelde. Het herkansingsoverleg is puur een overleg tussen reclassering en het Openbaar Ministerie. De executieofficier van justitie koppelt de uitkomst van het herkansingsoverleg alleen intern terug aan het executieblok op de administratie van het parket. Volgens L. koppelt de reclassering aan de veroordeelde terug of hij nog een nieuwe kans krijgt om de taakstraf uit te voeren.

Volgens L. is zij nog nooit teruggekomen op een eerder genomen beslissing tijdens een herkansingsoverleg. Omdat L., gelet op de grote hoeveelheid zaken die tijdens het overleg wordt besproken, de casus niet persoonlijk kent, is er volgens haar geen enkele reden om er achteraf nog een zaak uit te pikken met het doel die nog een keer te bekijken.

L. beaamde dat zij had deelgenomen aan het herkansingsoverleg dat op 15 december 2008 had plaatsgevonden. Zij kon zich de zaak van verzoekster niet meer herinneren maar wist dankzij het dossier wel te achterhalen dat tijdens dit overleg door de reclassering was ingebracht dat verzoekster om medische redenen niet in staat zou zijn om de werkstraf uit te voeren. De reclassering had verzoekster namelijk medisch laten keuren. Als de reclassering zoiets tijdens een overleg inbrengt dan heeft een herkansing volgens L. geen zin. In zo'n geval gaat de veroordeelde het executietraject in en dan wordt dus door L. gevraagd om de executie van de vervangende hechtenis op te starten via het CJIB. Volgens L. wordt deze beslissing door haar gecommuniceerd aan het CJIB en wat haar betreft stopt het daar. Het CJIB stelt de veroordeelde vervolgens in kennis van de omzettingsbeslissing. Volgens L. moet er een formeel moment zijn want de veroordeelden kunnen tegen deze beslissing in bezwaar. L. kon zich niet herinneren dat na 22 januari 2009 een teamleider van de reclassering contact met haar had opgenomen.

Volgens L. vindt er buiten een herkansingsoverleg geen contact plaats met de reclassering om nog iets te verduidelijken of te vragen. Dat komt tijdens een volgend

herkansingsoverleg wel weer aan de orde, aldus L.

L. deelde in reactie op het verslag van bevindingen aan de Nationale ombudsman mee dat het inventarisatieformulier, dat door de reclassering wordt opgemaakt, niet het formulier is waarop de definitieve OM beslissingen staan dat na het herkansingsoverleg ter verdere verwerking naar de administratie gaat. L. deelde verder mee dat zij destijds als afdelingshoofd maatwerk tijdelijk deelnam aan het overleg met de reclassering in verband met het plotsklaps opstappen van de sectiechef persoonsgebonden maatwerk. Ze was geen executieofficier van justitie.

Verklaring van de bij de klacht betrokken teamleider van de reclassering

Teamleider van de reclassering M. verklaarde tegenover een medewerker van het Bureau Nationale ombudsman dat de reclassering in hele uitzonderlijke gevallen aan de executieofficier van justitie om een herkansing vraagt. Volgens M. is het herkansingsoverleg door de jaren heen ook gebruikt voor mensen die een werkstraf kregen opgelegd maar medisch niet geschikt zijn om een werkstraf uit te voeren. Volgens M. vindt er zo nu en dan een overleg plaats over een zaak waarin een medische beperking is waardoor een werkstraf niet kan worden uitgevoerd. Volgens M. is de trend dat deze medische verjaringen die tot nu toe nog steeds wel worden opgelegd steeds minder opgelegd gaan worden.

Volgens M. kunnen er tijdens een herkansingsoverleg vier besluiten worden genomen. In de eerste plaats kan worden besloten om de werkstraf om te zetten in een gevangenisstraf. In de tweede plaats kan het gaan om een Openbaar Ministerie transactie. De executieofficier van justitie kan dan alleen besluiten dat de zaak aan de rechter zal worden voorgelegd. In de derde plaats kan aan de betrokkene een nieuwe kans worden gegeven om de werkstraf alsnog uit te voeren. In dat geval stuurt de executieofficier van justitie aan de betrokkene een brief dat het menens is. In de vierde plaats bestaat de mogelijkheid dat de zaak 'ter medische verjaring' zal worden opgelegd. Volgens M. betekent dat inhoudelijk dat de zaak gewoon op de plank gaat en niet wordt omgezet in gevangenisstraf.

Volgens M. worden alle zaken die de reclassering met de executieofficier van justitie bespreekt en de beslissingen die de executieofficier van justitie daarover neemt, door de reclassering middels een afloopbericht aan de executieofficier van justitie gerapporteerd. Volgens M. gebeurt het niet vaak dat een zaak ter medische verjaring wordt opgelegd. Volgens M. had de reclassering, in de periode waarop de klacht van verzoekster betrekking heeft, elke zes tot acht weken een herkansingsoverleg met de executieofficier van justitie. Volgens M. zaten er tijdens zo'n overleg soms één of twee zaken tussen met het verzoek om deze ter medische verjaring op te leggen. Zo'n verzoek wordt gedaan in een heel schrijnend geval of een situatie waarin de betrokkene medisch gezien iets niet kan. Volgens M. werden die verzoeken altijd gehonoreerd. De zaak van verzoekster is een

uitzondering. Volgens M. is het eigenlijk nog nooit misgegaan daarom is de zaak van verzoekster heel erg uniek.

Volgens M. had de reclassering, tot het incident waarover verzoekster klaagt, contact met haar cliënten en vertelde de reclassering aan hen dat zo'n zaak zou worden besproken met de executieofficier van justitie. Volgens M. sprak de reclassering daarbij de verwachting uit dat de zaak van de cliënt opgelegd zou gaan worden. Tot die tijd vertelde de reclassering ook aan de cliënt de uitslag van het herkansingsoverleg; dat hun zaak ter medische verjaring opgelegd zou worden.

M. verklaarde dat het heel opvallend was dat officier van justitie L. had verklaard dat zij in heel haar carrière nog nooit dit soort zaken had opgelegd ter verjaring en dat dit volgens L. heel uitzonderlijk was. M. verklaarde dat ze het verslag en het formulier van het herkansingsoverleg van 15 december 2008 voor zich had liggen en dat ze tijdens dat overleg op 15 december 2008 veel zaken (21 zaken) met L. had besproken. Op het formulier, dat door M. handmatig was ingevuld, staan drie zaken ter medische verjaring. Dat is heel apart, aldus M.

Tijdens het onderzoek door de Nationale ombudsman werd door M. een kopie van het afloopbericht werkstraf van verzoekster en een kopie van het door de reclassering opgemaakte inventarisatieformulier van de op 15 december 2008 besproken werkstraffen overgelegd.

In het afloopbericht werkstraf staan voor zover relevant voor dit onderzoek de volgende tekstdelen:

"10 juli 2008. Betrokkene verschijnt volgens afspraak op het intakegesprek. In dit gesprek geeft betrokkene aan dat ze niet in staat is om de werkstraf te doen. Betrokkene is ernstig gehandicapt. (...). Wij denken dat betrokkene niet in staat is om de werkstraf te doen en laten betrokkene daarom medisch keuren."

"2 september 2008. Mediwork acht betrokkene op basis van het onderzoek en de informatie van de huisarts die de verschillende aandoeningen heeft bevestigd niet in staat een werkstraf te verrichten voor maart 2009. "

"De zaak is in het herkansingsoverleg van 15 december 2008 besproken. De officier van justitie stemde in met retournering, teneinde de zaak op medische gronden op te leggen te verjaring. Derhalve sturen wij u hierbij de zaak retour. Betrokkene werkte in totaal 0 uren."

Op de kopie van het inventarisatieformulier van de op 15 december 2008 besproken werkstraffen staat in het vak "Actie" achter de naam van verzoekster handmatig geschreven:

"Ter medische verjaring"

Beoordeling

Het vereiste van rechtszekerheid houdt onder meer in dat gerechtvaardigde verwachtingen van burgers en organisaties jegens overheidsinstanties door die overheidsinstanties worden gehonoreerd. Dit vereiste brengt met zich mee dat wanneer een overheidsinstantie via een ketenpartner bij een burger een verwachting wekt, een burger daar in principe op moet kunnen vertrouwen.

Uit de stukken die de Nationale ombudsman in het kader van het onderzoek ontving, valt op te maken dat er op 15 december 2008 een herkansingsoverleg heeft plaatsgevonden waaraan een teamleider van de reclassering (M.) en een officier van Justitie (L.) hebben deelgenomen. De Nationale ombudsman stelt vast dat de verklaring van M. en L., voor wat betreft de beslissing om de taakstraf van verzoekster op medische gronden ter verjaring op te leggen, haaks op elkaar staan.

Gelet op de verklaring van M., de inhoud van het afloopbericht werkstraf van verzoekster en de inhoud van het inventarisatieformulier van de op 15 december 2008 besproken werkstraffen, acht de Nationale ombudsman het aannemelijk dat de reclassering tijdens het herkansingsoverleg van de officier van justitie heeft begrepen dat de werkstraf van verzoekster op medische gronden ter verjaring zou worden opgelegd. De reclassering heeft deze beslissing vervolgens aan verzoekster doorgegeven. Aan de haaks hierop staande verklaring van de officier van justitie L. hecht de Nationale ombudsman minder waarde, nu de officier geen concrete herinnering aan deze zaak heeft en geen aantekeningen van het overleg heeft gemaakt.

Aangezien de reclassering, tot het incident waarover verzoekster klaagt, haar cliënten altijd zelf persoonlijk op de hoogte stelde van de uitkomst van het herkansingsoverleg en deze mededelingen kennelijk nooit eerder voor verwarring hebben gezorgd, is de Nationale ombudsman, van oordeel dat verzoekster erop mocht vertrouwen dat de aan haar gedane mededeling juist was. Dat het Openbaar Ministerie van deze praktijk niet op de hoogte was, doet daar niet aan af. Verzoekster wist immers dat de reclassering vanuit haar rol als ketenpartner deelnam aan het herkansingsoverleg met het Openbaar Ministerie en tijdens dat overleg de beslissing van de officier van justitie te horen kreeg.

Toen verzoekster naderhand van het Openbaar Ministerie een brief ontving waarin aan haar werd meegedeeld dat haar taakstraf, in tegenstelling tot de eerder gedane mededeling van de reclassering, toch werd omgezet in vervangende hechtenis, nam zij direct contact op met de reclassering. De Nationale ombudsman kan zich voorstellen dat verzoekster geen contact opnam met het Openbaar Ministerie omdat de reclassering haar eerder al had geïnformeerd over de 'oorspronkelijke' beslissing en de reclassering door verzoekster als dezelfde overheidsuitvoerder kon worden beschouwd. De mogelijkheid dat de officier van justitie op haar eerder genomen beslissing was terug-gekomen, kon (hoewel ongebruikelijk) niet worden uitgesloten. Verzoekster had belang bij een duidelijk antwoord

omdat zij op dat moment nog de mogelijkheid had om tegen de omzettingsbeslissing een bezwaarschrift in te dienen. Vervolgens kreeg verzoekster vier dagen later van de zijde van de reclassering wederom de bevestiging dat haar taakstraf op medische gronden ter verjaring werd opgelegd en zij dus geen vervangende hechtenis hoefde uit te zitten. De Nationale ombudsman kan zich niet voorstellen dat de reclasseringsambtenaar deze mededeling heeft gedaan zonder dit te verifiëren bij de officier van justitie.

Dat er tussen het Openbaar Ministerie en de reclassering geen duidelijke formele afspraken waren gemaakt over wie de beslissing van het herkansingsoverleg aan verzoekster zou meedelen, komt niet voor rekening van verzoekster. Gelet op het feit dat de reclassering de contacten met de veroordeelde over de tenuitvoerlegging van een taakstraf pleegt te onderhouden, had de officier er rekening mee moeten houden dat de reclasseringsambtenaar dit aan verzoekster zou meedelen. Alles overziend is de Nationale ombudsman dan ook van oordeel dat verzoekster mocht vertrouwen op de aan haar gedane toezegging van de reclassering dat zij geen vervangende hechtenis hoefde te ondergaan. Het Openbaar Ministerie heeft in strijd met het vereiste van rechtszekerheid gehandeld door verzoekster ondanks deze toezegging toch aan te laten houden om de vervangende hechtenis te ondergaan.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de hoofdofficier van justitie te Utrecht uit Utrecht, is gegrond wegens schending van het vereiste van rechtszekerheid.

Instemming

De Nationale ombudsman heeft met instemming ervan kennisgenomen dat er, ter voorkoming van miscommunicatie zoals die in het geval van verzoekster had plaatsgevonden, tussen het Openbaar Ministerie en de reclassering de volgende afspraken zijn gemaakt. Indien de executieofficier van justitie beslist dat de werkstraf niet wordt omgezet in vervangende hechtenis maar dat de ten uitvoerlegging van de werkstraf wordt geschorst op medische gronden, betekent dit dat er geen omzetting naar vervangende hechtenis zal plaatsvinden ondanks dat de werkstraf niet wordt uitgevoerd. Na een periode van twee jaar en drie maanden, te rekenen vanaf het moment waarop de taakstraf werd opgelegd, is deze straf niet meer voor tenuitvoerlegging vatbaar. Dit zal voortaan door het Openbaar Ministerie aan de betrokken veroordeelde worden meegedeeld. De definitieve beslissing tot omzetting van de taakstraf naar vervangende hechtenis, dan wel die tot het opleggen ter medische verjaring wordt door het Openbaar Ministerie genomen en uitsluitend door het Openbaar Ministerie aan de betrokken veroordeelde kenbaar gemaakt.

Onderzoek

Op 12 oktober 2009 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift, ingediend door mr. J.A.P.F. Hoens advocaat te Utrecht, met een klacht over een gedraging van de hoofdofficier van justitie te Utrecht, die wordt aangemerkt als een gedraging van de minister van Veiligheid en Justitie. Op 15 januari 2010 stelde de Nationale ombudsman een onderzoek in.

In het kader van het onderzoek werd de minister verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Gezien de betrokkenheid van de Reclassering werd de directie van de Stichting Reclassering Nederland in de gelegenheid gesteld haar zienswijze te geven. Verzoekster en de minister werden in de gelegenheid gesteld om op elkaars reacties te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De minister deelde mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen.

Verzoeker berichtte dat het verslag haar geen aanleiding gaf tot het maken van opmerkingen.

De reactie van de officier van justitie gaf aanleiding het verslag op een enkel punt te wijzigen.

Achtergrond

I. Wetboek van Strafvordering

Artikel 553

"De tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen geschiedt door het openbaar ministerie dan wel op voordracht van deze door Onze Minister."

II. Wetboek van Strafrecht

Artikel 76

"1.Het recht tot uitvoering van de straf of maatregel vervalst door verjaring.

2.De termijn van deze verjaring is een derde langer dan de termijn van verjaring van het recht tot strafvordering. In geen geval is de termijn korter dan de duur van de

opgelegde straf."

Artikel 76a, eerste lid

"De termijn van verjaring vangt aan op de dag na die waarop de rechterlijke uitspraak of de strafbeschikking kan worden ten uitvoer gelegd."

10

2009.09138

De Nationale ombudsman,

dr. A.F.M. Brenninkmeijer

de Nationale ombudsman